

# YÜKSEKÖĞRETİMDE ETKİLİ SINIF YÖNETİMİ VE AKTİF ÖĞRENME

Öğretim elemanlarının kullandıkları öğretim yöntem ve teknikleri, sınıf yönetimi ve öğrenci davranışları üzerinde etkili olan en önemli değişkenlerdendir.

Etkili öğretim elemanı, eğitim öğretim sürecinde kullandığı öğretim yöntemleri, güdüleme teknikleri ve davranış yönetim stratejileri gibi etkenlerle öğrencileri hedeflenen davranışları kazandıracak şekilde etkileyerek, öğretim etkinliklerine aktif olarak katılmalarını sağlayandır.

Sınıf yönetimini etkileyen en önemli iki ge o sınıfta yaşıayan insanlar yani ğretim elemanları ve öğrencilerdir.

Sınıf içersinde kullanılan davranış ve öğretim stratejileri, öğrencilerin kendi kendilerini kontrol etmelerini, bağımsız düşünmelerini, bilişsel süreçlerini kullanmalarını, yaptıkları her türlü çalışmayı öğretim elemanları ve öğrencilerle rahatlıkla paylaşabilmelerini sağlayıcı nitelikte olmalıdır.

# Etkili Sınıf Yönetimi İçin Eğitim ortamında

- Kurallar belirlenmeli
- Fiziksel düzenlemeler yapılmalı,
- Uygun öğretim yöntem ve teknikleri ile öğrenme yaşantıları düzenlenmeli,
- Zaman yönetilmeli, iletişim düzeni kurulmalı
- Öğrenci motivasyonu sağlanmalıdır.

Etkili bir öğrenme ve öğretme sürecinin oluşturulup, etkili bir sınıf yönetiminin sağlanmasında seçilecek öğretim yöntem ve teknikleri ile buna bağlı olan öğretimsel iş ve taktiklerin, öğrencileri eğitim ortamında aktif kılacak şekilde seçilmesi önemlidir.

Üniversitelerde öğrencilerin etkin öğrenenler, öğretim elemanlarının da onlara yol gösteren, danışmanlık yapanlar olmaları “aktif öğrenme” uygulamalarıyla gerçekleşebilir



# Aktif Öğrenme

Öğretme çabasına yer veren yöntemler, sürekli izleyici olma yoluyla, öğrencilerin sıkılmasına ve istenmeyen davranışlar göstermesine neden olur. Öğrenci çabasına ağırlık veren yöntemler ise eğer sınıf etkinlikleri yapılmış, uygun program hazırlanmış ve öğretmen öğrenci istekliliği sağlanmışsa, istenmeyen davranışların azalması sonucunu doğurur.

Aktif öğrenme model, yöntem ve tekniklerinin kullanıldığı eğitim ortamlarında öğrenciler elde ettikleri bilgiyi edinme stratejilerini, bütün yaşamları süresince kullanır ve mesleki yaşamlarında da sürekli kendini yenileyen ve geliştiren birer birey haline gelirler.

Yükseköğretimde öğrencilerin mesleki bilgi ve beceri edinmelerinin yanı sıra, öğrenme yöntemlerini de öğrenebilecekleri, yaşam boyu öğrenme için güdülenebilecekleri, geleceğe yönelik yeni eğitim stratejileri oluşturmaları önerilmektedir.

Aktif öğrenme yöntemlerini ve tekniklerini uygulayan öğretim elemanları bunlara uygun öğretimsel iş ve taktikleri belirleyerek, öğrencilerinin aktif olarak kendi çabaları ile özdüzenleme yapmalarını sağlayacak fırsatlar hazırlarlar. Öğrenciler böylelikle kendi çabaları ile bilişsel süreçlerini yönetmeyi ve üst düzeyde kullanmayı öğrenirler.

Aktif öğrenme ortamlarının üniversite öğrencileri için daha uygun olduğu belirtilmektedir. Çünkü aktif öğrenme uygulamaları, üniversitelerin araştırma yapma ve bilgi üretme misyonuna daha uygun olup araştırma ve öğretimin bütünleşmesini sağlar.

# Aktif Öğrenmede Öğretimsel İş ve Düşünme Düzeyleri

- Birinci düzey düşünme  
Bilgi + Kavrama
- İkinci düzey düşünme  
Uygulama + Analiz
- Üçüncü düzey düşünme  
Sentez + Değerlendirme

# Etkili Sınıf Yönetimi ve Aktif Öğrenme İlişkisi

Öğretim elemanlarının uygulayacağı öğretim yöntemlerini, öğrencilerin öğrenme etkinliklerine aktif olarak katılmasını sağlayacak şekilde seçmesi öğrenme yaşantılarının daha etkileyici ve kalıcı olmasını sağlayacaktır. Böylece ders dışı etkinliklere yönelme ve istenmeyen davranışlar en aza indirgenecektir.

# Sonuç

Etkili sınıf yönetiminin sağlanmasında, ğretim elemanın seçeceği ğretim yöntemlerinin aktif öğrenme yöntemleri olması, öğrencilerin üst düzeyde düşünmesini, öğrenme sürecinde kendi öğrenmesini kontrol etmesini, kararlar almasını ve özdüzenleme yapmasını sağlamasının yanında, sınıf içersinde kendi davranışlarını da kontrol etmesini sağlayacaktır.



Aktif öğrenmede edinilen bilgiler, beyinde hem kendi aralarında, hem de daha önce var olan bilgilerle ilişkilendirilerek çıkarımlar yapılır, yeni bilgiler üretilir, durumla ilgili sonuçlara ulaşılmaya çalışılır. Bu durum düşünerek bilincin oluşturulması sürecidir. Bilinçli insan, düşünerek, sorgulayarak davranan insandır, bildiklerini karşılaştığı durumlarda kullanan insandır.

Çağdaş eğitim anlayışı çerçevesinde yetiştirilen öğrencinin bilinçli, düşünen ve sorgulayan olması gerekir. Bunun için eğitim ortamlarında uygulanan öğretim yöntemlerinin öğrenciyi düşünmeye, sorgulamaya, yeni bilişsel ürünler ortaya çıkarmaya yönlendiren aktif öğrenme model, yöntem ve teknikleri olması gerekir. Böyle bir eğitim ortamında etkili bir sınıf yönetimi sağlanarak, sürekli kendini geliştiren, yenileyen ve yaşam boyu öğrenen bireyler yetiştirilecektir.

Nejat İRA

Dokuz Eylül Üniversitesi

İzmir

2004